

MEMORIA ANUAL CURSO 2011 – 2012

EQUIPO DE EDUCACIÓN VIARIA

POLICÍA LOCAL DE VIGO

AXUDAR INFORMAR PREVIR

**CONCELLO
DE VIGO**

Educación Vial de Vigo
apoya el
Decenio de Acción para
la Seguridad Vial 2011-2020

POLICÍA LOCAL

ALCALDE DE VIGO

Abel Caballero Álvarez

CONCELLEIRO DE MOVILIDADE, TRANSPORTE E SEGURIDADE

Carlos López Font

XEFATURA DA POLICÍA LOCAL

Carmelo del Castillo Martín

INTENDENTE EDUCACIÓN VIARIA

Alberto Carballo Acuña

INSPECTOR PRINCIPAL EDUCACIÓN VIARIA

Fco. Javier Carballo Acuña

EQUIPO DE EDUCACIÓN VIARIA

Policía 8 Antonio González Garrido
Policía 418 M^a del Pilar Macenlle Díaz
Policía 445 Roberto Vázquez Arias
Policía 448 Pablo Vila Campos

SUMARIO

CARTA DO EQUIPO DE FORMADORES	02
CICLO DA EDUCACIÓN VIARIA	03
OBXECTIVOS DE EDUCACIÓN VIARIA	04
EDUCACIÓN INFANTIL (2-3 ANOS).....	05
EDUCACIÓN PRIMARIA 5º CURSO	07
EDUCACIÓN PRIMARIA 6º CURSO	09
EDUCACIÓN SECUNDARIA 4º CURSO / PCPI / PDC	10
CURSO SENSIBILIZACIÓN Y REEDUCACIÓN DE MENORES INFRACTORES.....	11
ACTIVIDADES PARA PERSOAS CON NECESIDADES EDUCATIVAS ESPECIAIS	12
FORMACIÓN PARA PERSOAS ADULTAS.....	14
OUTRAS ACTUACIÓNS E COLABORACIÓNS	16
MELLORA CONTINUA	20

Queridos amigos,

Un ano máis, facemos balance das actuacións realizadas durante o curso escolar.

Foi un ano repleto de actividades, no que se chegou a novos colectivos de traballo e se empregaron novas metodoloxías no desenvolvemento das sesións formativas. Todo iso, foi posible grazas ao apoio institucional que recibe este Equipo e ao esforzo realizado polos seus integrantes na asimilación e aplicación destes cambios.

A formación viaria, lonxe de ser un conxunto de conceptos teóricos relacionados coa normativa de tráfico, está vinculada coas relacións sociais e os valores que fundamentan estas relacións. Ademais da normativa, que sempre será necesaria, é importante que afrontemos o feito de que a comprensión das normas e a súa finalidade é un fito imprescindible para o axuste do comportamento ás mesmas.

É na infancia cando se conforman as crenzas nas que basearemos a nosa forma de entender o mundo. É, polo tanto, na infancia cando se fai necesario prestar maior atención á formación en valores, proceso que axudará a un mellor entendemento das normas e da súa necesidade, ademais de formar actitudes prosociais nos máis pequenos que lles axudarán a vivir mellor.

Non debemos esquecer que a principal fonte de formación para nenos e nenas somos os adultos. Por esta razón, consideramos que as nosas actividades deben enfocarse en gran medida a colectivos adultos. Deste xeito, ofreceremos a estas persoas a información e/ou formación necesaria para poder mellorar o proceso educativo dos menores ao seu cargo.

Se para poder conseguir aprendizaxe significativa nos nenos e nenas faise necesario un escenario de participación e aplicación práctica de experiencias a través de actividades ou xogos, con respecto aos adultos é preciso contar co factor da comunicación como eixo principal do cambio. Será a través deste proceso como se consegue facer reflexionar aos adolescentes e adultos, e mover a súa vontade cara ao cambio.

Hoxe máis que nunca, a educación é prioritaria para conseguir cambios a longo prazo. Conseguir menos mortos nas nosas vías, menos incidencias; en definitiva, vivir mellor será o resultado do esforzo dedicado aos labores educativos en todos os ámbitos, familiar, escolar e social.

Grazas a todos os que apoian e participan neste proxecto.

E aos que aínda non vos puxestes en marcha, animámosvos a participar neste intenso e importante proceso.

“Tan importante como ter a capacidade de aprender é a actitude de desaprender, é dicir, a aceptación da caducidade dos propios coñecementos e a aceptación do cambio necesario”

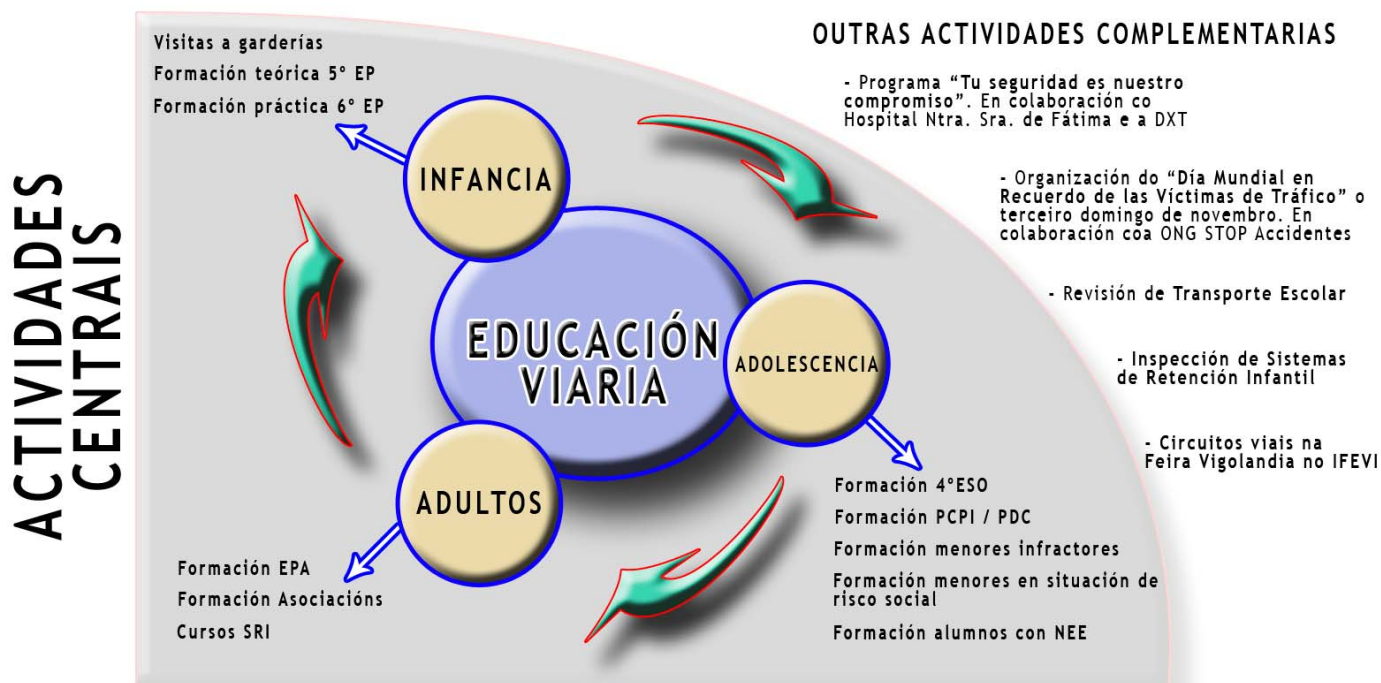
Joan Majó Cruzate

“Xuntos, podemos salvar millóns de vidas”

Lema do Decenio de Acción para a Seguridade Viaria 2011-2020 da ONU

O CICLO DA EDUCACIÓN VIARIA

Unha idea sobre a que baseamos as nosas actuacións é a de formación viaria durante toda a vida. Inclúe dous conceptos fundamentais. Por unha banda, o feito de que podemos aprender desde que nacemos ata que morremos. Doutra banda, a necesidade de ofrecer formación viaria, non só aos menores, senón tamén aos adultos, xa que están relacionados coa maior parte das incidencias viarias que se producen no momento presente e son os responsables da educación dos máis pequenos.

Podemos representar este proceso graficamente, onde a Educación Viaria é un elemento que inflúe de forma conxunta nos colectivos de infancia, adolescencia e adultos. Á súa vez, cada un deles, a través do proceso de socialización afectará aos demais, conseguindo que os axentes educadores se multipliquen, ampliando o alcance de calquera das intervencións realizadas con motivo de educación viaria e integrándoo dentro do fenómeno cultural, e con iso garantir unha maior integración na personalidade de cada individuo. Neste proceso, os adultos constitúen a base do cambio.

Se as actuacións se limitasen a un só colectivo, o ciclo rompería e perdería eficacia ao obviar a existencia de relacións entre todos e cada un dos membros que conformamos a sociedade na que vivimos.

Debemos actuar de forma preventiva, pero tamén correctiva, facilitando o cambio voluntario de actitudes.

OS OBXECTIVOS DE EDUCACIÓN VIARIA

INTRODUCIR A NENOS E MOZOS NO CONTEXTO DA SEGURIDADE VIARIA

Achegamos aos máis pequenos conceptos e formas de interpretar a contorna que lles rodea e a coñecer aspectos de seguridade viaria que lles faciliten os seus desprazamentos

INCREMENTAR O INTERESE POR ASPECTOS DE MOVILIDADE SEGURA E SOSTIBLE

Movemos ás persoas que participan nas nosas actividades a reflexionar sobre a necesidade de mellorar a seguridade viaria e o medio

OFRECER INFORMACIÓN ACTUAL E ÚTIL PARA INCREMENTAR A SEGURIDADE VIARIA

Nun contexto social no que a información se xera e se move rápido, facilitamos o proceso de consulta de información actual e aplicable directamente á nosa vida diaria

MELLORAR O PROCESO DE TOMA DE DECISIÓNS EN TAREFAS RELACIONADAS CO USO DAS VÍAS

Grazas á utilización de distintas fontes de información, favorecemos que os procesos de toma de decisións contén con datos suficientes para que sexa responsable.

Axudamos ás persoas a mellorar o proceso de toma de decisións con ferramentas de xestión adecuadas

AXUDAR A INICIAR UN PROCESO DE CAMBIO DE ACTITUDES

Sentamos as bases para comezar un proceso de cambio de actitudes voluntario que poida mellorar a forma de vida dos asistentes ás nosas actividades e a todas as persoas coas que se relacionan

Estes cinco obxectivos guían a confección dos nosos proxectos formativos.

Cada unha das nosas intervencións pretenden satisfacer as necesidades e expectativas dos destinatarios, que son os verdadeiros protagonistas do proceso. Cada un dos monitores que compomos o Equipo de Educación Viaria guía aos participantes e apóiaos de forma obxectiva coa súa visión profesional e información actual cara ao seu propio proceso de reflexión e toma de decisións.

Somos flexibles, xa que aceptamos que non hai unha soa verdade e que cada persoa vive a súa propia realidade. Por iso, a escoita activa é unha das ferramentas empregadas. Deste xeito, axustamos as nosas mensaxes e a nosa información ao contexto de intervención real e ás características do noso alumnado.

“Xeramos valor na medida en que satisfacemos necesidades”

Alex Rovira

EDUCACIÓN INFANTIL

2-3 ANOS

OBXECTIVOS:

- RECOÑECER AO POLICÍA LOCAL
- CRUZAR SEGURO POR PASOS DE PEÓNIS
- VIAXAR SEGURO NO COCHE

EDUCACIÓN VIARIA CHEGOU A

14 ESCOLAS INFANTÍS (2-3 ANOS)

- 10 PÚBLICAS
- 4 PRIVADAS

446 NENOS E NENAS

Noticia sobre a actividade: <http://www.youtube.com/watch?v=pX4opgkeGOo&sns=em> (minuto 20)

Os nenos e as nenas son os máis vulnerables nas vías. Conseguir que adquiren hábitos seguros ao cruzar as rúas é un obxectivo fundamental no que debemos involucrarnos todos.

A través do xogo simbólico, ensinamos aos menores a ter en conta os riscos máis comúns cando cruzamos unha rúa.

Para poder levalo a cabo, o equipo confeccionou un conto curto e unha canción.

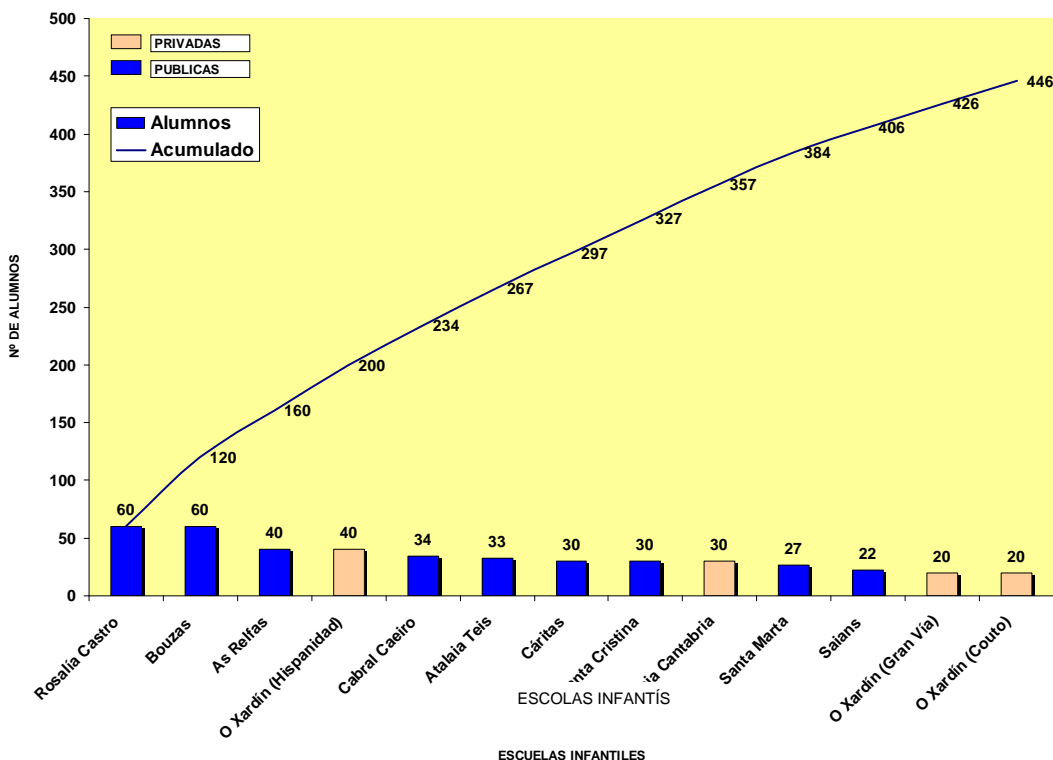
A través do conto, introdúcese nos pequenos a importante función da Policía Local, os pasos de peónis e os semáforos.

A canción axúdalles a coñecer as cores do semáforo e a función de cada unha, ademais dos símbolos nos que deben fixarse á hora de cruzar.

“Adoitosmos crer que seremos felices cando as cousas nos vaian ben, pero as cousas empézannos a ir ben cando aprendemos a ser felices”

Irene Orce

ESCOLAS INFANTÍS PARTICIPANTES

Os centros participantes colaboraron na preparación e desenvolvemento da actividade.

De forma moi creativa, os equipos de educadoras de cada centro elaboraron un coche de cartón e un paso de peóns cos que practicamos o cruce de rúas cos máis pequenos.

OS SISTEMAS DE RETENCIÓN: UN ELEMENTO ESENCIAL

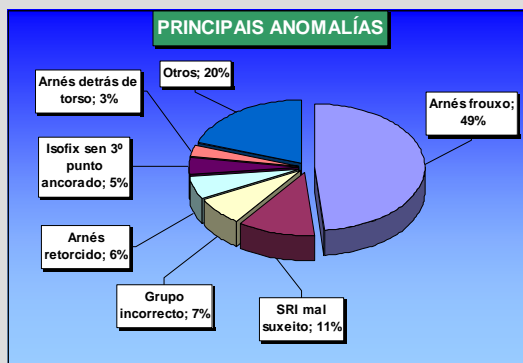

Outra das actividades realizadas cos nenos e nenas das Escolas Infantís foi a correcta utilización dos Sistemas de Retención Infantil (SRI). Coa axuda dun destes dispositivos mostramos aos pequenos como deben estar axustados os arneses de suxeición, no caso de contar con eles. Con iso, comprobamos de primeira man e con persoas alleas á súa familia, a correcta tensión que deben ter estes elementos para garantir a seguridade nos seus desprazamentos en vehículos.

O 73% DOS CONDUTORES DEBEN MELLORAR A SEGURIDADE INFANTIL NO VEHÍCULO

O resultado da inspección do uso de SRI, realizada durante o mes de xuño en máis de 150 vehículos na contorna das Escolas Infantís, mostrou que aínda debemos mellorar no que se refire á suxeición dos pequenos. Sete de cada dez inspeccións foron desfavorables. O 100% usaban algún tipo de SRI.

Na súa maior parte, as anomalías foron como consecuencia de que os arneses de suxeición non estaban debidamente

axustados ao torso dos nenos, de modo que en moitos casos caíaselles do ombreiro, levábanos detrás das costas, sacaban os brazos fóra dos

arneses, ou ben estaba extremadamente frouxo como para actuar correctamente no caso de accidente. Durante o curso 2012/2013 traballaremos con pais e nais de alumnos de Escolas Infantís.

EDUCACIÓN PRIMARIA

5º CURSO

OBXECTIVO: OFRECER FERRAMENTAS QUE LLES AXUDEN A DIMINUÍR RISCOS COMO PEÓNS, COMO PASAXEIROS E COMO CICLISTAS

EDUCACIÓN VIARIA CHEGOU A

79 CENTROS DE PRIMARIA

- 44 PÚBLICOS
- 35 CONCERTADOS

2.519 NENOS E NENAS

Ao redor dos 10 anos, os desprazamentos polas vías de forma autónoma increméntanse. Se a educación familiar e escolar incluíu a educación viaria como un dos seus alicerces na formación da mocidade, poderán desprazarse con menos riscos polas vías, xa que a estas idades, na maior parte dos casos, contan coa maduración psicomotora suficiente para afrontar esa tarefa en solitario. No caso contrario, os nenos e nenas non conseguirán esa autonomía tan importante para o seu desenvolvemento e asumirán riscos que poderían causarlles lesións, coa incerteza que xerará nos pais e nais á hora de permitirlles desprazarse a eles sós.

O Equipo de Educación Vial axuda a estes mozos e mozas a afrontar a súa incorporación ás vías de forma máis segura. Analizamos os posibles riscos que podemos atoparnos e buscamos de forma conxunta a solución.

Esta tarefa debe ser continuada e reforzada no contexto familiar para conseguir que os menores alcancen plenamente as capacidades necesarias para ser usuarios responsables das vías.

“A motivación é como o alimento para a mente. Non podes ter suficiente nunha soa comida. Necesita ser alimentada continua e regularmente”

Peter Max Crofts Davies

UTILIZACIÓN DE MEDIOS PROPIOS

Para desenvolver as actividades cos alumnos de 5º curso, optamos por crear os nosos propios medios.

O contido foi dividido en tres bloques temáticos, que se desenvolven integrados nunha presentación informática:

PEÓN RESPONSABLE

Ademais dos contidos básicos relacionados cos conceptos que debemos coñecer sobre as vías, tales como as súas partes ou algúns sinais de tráfico, estudouse, gravouse e editouse un audiovisual no que se reflectiu o modo de cruzar as rúas de forma segura e como solucionar certos riscos habituais que dificultan esta tarefa.

PASAXEIRO RESPONSABLE

En xeral, os nenos e nenas destas idades, xa utilizan o cinto de adulto. Pero hai unha porcentaxe importante que aínda non o pode utilizar. Por este motivo repásanse os casos nos que se debe utilizar un ou outro medio e como.

Ademais deste concepto, préstase atención á saída do vehículo e ao risco que supón o transporte doutros elementos no habitáculo do pasaxeiro.

CICLISTA RESPONSABLE

Para o desenvolvemento deste bloque emprégase un audiovisual elaborado polo Equipo de Educación Viaria.

Realizamos un paseo en bicicleta pola cidade explicando as manobras que é necesario sinalizar.

Os alumnos, deben detectar os riscos cos que se vai atopando o ciclista e advertir as actitudes dos demais usuarios da vía que poden provocar accidentes ou incomodidades aos demais.

A presentación informática conta con diversos exercicios interactivos que os alumnos van resolvendo, primeiro en equipo e logo presentan as súas solucións ao resto dos grupos.

AUDIOVISUAL PEÓN S

AUDIOVISUAL CICLISTAS

Os monitores de Educación Viaria son produtores e protagonistas de ambos os documentos. Deste xeito, axustamos o contido ás expectativas e necesidades do alumnado da nosa cidade, observando os riscos reais da nosa contorna social.

EDUCACIÓN PRIMARIA

6º CURSO

OBXECTIVO: CIRCULAR EN BICICLETA DE FORMA SEGURA E RESPONSABLE POLAS VÍAS

EDUCACIÓN VIARIA CHEGOU A

76 CENTROS DE PRIMARIA

- 44 PÚBLICOS
- 32 CONCERTADOS

2.298 NENOS E NENAS

Coa colaboración de

- VITRASA

Os alumnos de 6º curso de Educación Primaria poñen en práctica os coñecementos adquiridos no curso anterior. No Parque Infantil de Tráfico do Castro realizamos unha serie de exercicios nos que o alumnado, divididos en equipos, efectúan as manobras de sinalización necesarias no seu percorrido, observando as normas e sinalización de modo semellante a como o farían nunha rúa real.

CONTIDO TEÓRICO

Mentres un grupo realiza a práctica, os demais repasan aspectos teóricos relacionados coa bicicleta e a sinalización.

Para comprobar que contan cos coñecementos adecuados deben superar un exercicio tipo test que facilita a aprendizaxe dos aspectos máis importantes.

A BICICLETA: UTILIZALA CON SEGURIDADE

Circular en bicicleta é un dos exercicios máis divertidos e sans que poden realizar os nenos e as nenas. Pero é importante que antes de comezar a pedalear adquiren os coñecementos, destrezas básicas e indumentaria para facelo con seguridade. Tal e como nos explicaba a educadora do aula do Hospital Xeral, entre o seu alumnado atópanse moitos accidentados de bicicleta por obviar este aspecto.

EDUCACIÓN SECUNDARIA

4º CURSO / PCPI / PDC

OBXECTIVO: FOMENTAR ACTITUDES VIARIAS RESPONSABLES

EDUCACIÓN VIARIA CHEGOU A

26 CENTROS DE SECUNDARIA

- 3 PÚBLICOS
- 23 CONCERTADOS

1.068 ADOLESCENTES

Neste curso 2011-2012 duplicamos o número de alumnos con respecto ao curso anterior. Os bos resultados obtidos moveron a outros centros a solicitar esta actividade. Ademais de novos centros concertados, iniciouse a incorporación do programa de formación nos centros públicos.

Durante a hora e media de actividade, ofrécese aos mozos nova información e datos relacionados coa accidentalidade viaria. Con esta información, os alumnos deben analizar cales son as consecuencias de actitudes de risco nas rúas e estradas, ademais de expor distintas solucións aos problemas máis habituais.

Ademais dos diversos datos cos que se traballa, visualízanse varios vídeos, algúns con información técnica sobre aspectos da condución e outros de sentido máis concienciador e/ou motivador.

A primeira causa de morte en mozos/as entre 15 e 25 anos son os accidentes de tráfico

Ademais dos diversos datos cos que se traballa, visualízanse

varios vídeos, algúns con información técnica sobre aspectos da condución e outros de sentido máis concienciador e/ou motivador.

Os mozos son o colectivo que maior número de accidentes provoca e por iso deben ser protagonistas dun cambio.

Afortunadamente, as campañas de concienciación e as diversas actividades educativas que tanto empresas como institucións levan a cabo están facendo efecto, e os accidentes provocados por mozos diminuíron nos dous últimos anos.

Os monitores guiamos aos mozos no proceso de comprensión da empatía, un dos factores máis relevantes para entender e respectar aos demais.

“A escola segue sendo un lugar para aprender. Pero ademais, para aprender a aprender e reaprender o aprendido...non basta con saber cousas?; habemos de ensinar a estar en actitude de procura, de selección. O simple coñecer, non nos dá garantías de facernos persoas”

Martínez Beltrán

CURSO SENSIBILIZACIÓN E REEDUCACIÓN DE MENORES INFRACTORES

OBXECTIVO: FOMENTAR UNHA PROPOSTA DE CAMBIO DE ACTITUDES

EDUCACIÓN VIARIA CHEGOU A

9 ADOLESCENTES

EN COLABORACIÓN CON

- FISCALÍA DE MENORES DE PONTEVEDRA

COA COLABORACIÓN DE

- COLEXIO OFICIAL DE PSICOLOXÍA DE GALICIA

En colaboración coa Fiscalía de Menores de Pontevedra, celébranse todos os anos cursos de sensibilización e reeducación para menores de idade que están imputados por un delito contra a seguridade viaria. Esta actividade, ofrece a posibilidade aos mozos non reincidentes de evitar o proceso penal participando neste curso e sempre que o superen con éxito.

Nesta actividade participan profesionais da Área de Tráfico do Colexio Oficial de Psicoloxía de Galicia.

Axudados por estes profesionais, os Educadores Viarios acompañamos aos mozos no desenvolvemento de contidos divididos en catro bloques. Todos eles, están orientados á reflexión dos menores, para o que se empregan dilemas morais, dinámicas de grupo e documentación audiovisual.

Unha vez finalizado o curso, os mozos e mozas reflexionan por escrito sobre a súa situación actual e a proposta de cambio que expón para o futuro.

Esta información, é xestionada polos membros do Colexio Oficial de Psicoloxía que informan aos compoñentes de Educación Viaria sobre as valoracións do curso e as propostas realizadas polos mozos, neste caso xa de forma anónima.

“Non hai nenos problemáticos, senón nenos con problemas. Eloxie aos nenos tímidos, obesos, discriminados, hiperactivos, difíciles e agresivos. Alente a aqueles de quen todos se burlan, aos que se senten menos que os demais. Ser un educador é ser un promotor da autoestima”

Augusto Cury

ACTIVIDADES PARA PERSOAS CON NECESIDADES EDUCATIVAS ESPECIAIS

OBXECTIVO: MELLORAR A AUTONOMÍA E AUTOESTIMA DE PERSOAS CON DISCAPACIDADE

EDUCACIÓN VIARIA CHEGOU A

75 ADOLESCENTES

EN COLABORACIÓN CON

- ASPANAEX
- CONCELLERÍA DE POLÍTICAS DE BENESTAR

COA COLABORACIÓN DE

- ABERTAL
- VITRASA

A atención á diversidade é un dos aspectos que se atopan no noso programa de actividades. Desde hai

varios anos realizamos actividades cos alumnos e alumnas do centro ASPANAEX. O traballo conxunto de ambas as institucións, Policía Local e ASPANAEX, no estudo de necesidades dos mozos propiciou a creación dunha actividade educativa que complementa os esforzos de ASPANAEX na formación e mellora de autonomía dos seus alumnos.

Con tres grupos diferentes, elaborados polos profesionais do centro educativo en función do estado actual de desenvolvemento dos mozos, abordáronse catro tipos de

actividades:

TRANSPORTE URBANO

Poder desprazarse aos lugares de lecer ou outras actividades por eles mesmos, é un dos aspectos máis importantes para mellorar a súa autonomía e autoestima. Por iso en colaboración coa empresa VITRASA practícase o uso deste medio.

PERCORRIDO PEONIL

Estudouse un circuíto peonil polas rúas céntricas da nosa cidade. En pequenos grupos, apoiados polos seus monitores, practicamos os cruces de rúas e analizamos os riscos que nos atopamos, estudando as solucións posibles

SEGURIDADE PERSOAL

Para mellorar este aspecto, varios policías vestidos de paisano, establecen conversación con eles en varios puntos do percorrido peonil pola cidade, demandándolles información privada, ofrecéndolles algo ou pedíndolles que suban ao seu coche.

USO DA BICICLETA

Outra das formas de desprazamento e lecer é o uso da bicicleta. Aprender normas básicas de sinalización e seguridade é un punto a ter en conta antes de comezar a pedalear. No circuíto viario do Parque Infantil do Castro, ponse en práctica este aspecto.

CAMPAMENTO DE VERÁN “LECKER DO VERÁN”

Con motivo da celebración do campamento de verán “Lecer do Verán”, de respiro familiar organizado pola Concellería de Políticas de

CONCELLERÍA
DE
POLÍTICA
DE BENESTAR

CONCELLO
DE VIGO

Benestar durante os meses de xullo e agosto, no que participan mozos e mozas con distintas discapacidades, o Equipo de Educación Viaria, tras a análise de necesidades realizado conxuntamente cos responsables da Asociación Xuvenil Abertal encargados do campamento, colaborou coa organización dun encontro policial, no que os mozos puideron entrar en contacto con diversas unidades de actuación. Os integrantes das seccións de Seguridade Costa e Praia, Motoristas e UMIR (Unidade Ambiental de Intervención Rural), mostraron os seus medios de traballo e charlaron cos participantes, quen expresaron o seu asombro e entusiasmo, brindando sorrisos e abrazos aos policías.

Os integrantes da sección Seguridade Costa e Praia, destinados na zona de praias onde ten lugar o campamento, fixeron entrega dunha pulseira a cada un dos mozos e mozas, onde anotaron os seus nomes e teléfono de contacto, para localizar os seus responsables no caso de perderse.

Os Policías do Equipo de Educación completaron a actividade cun pequeno percorrido peonil pola zona, practicando o cruce de rúas, a detección de riscos e a súa solución.

*“O segredo da miña
felicidade está en non
esforzarse polo pracer,
senón en atopar o pracer no
esforzo”*

André Gide

ASPANAEX (Asociación en favor das Persoas con Discapacidade Intelectual da Provincia de Pontevedra) é unha entidade de iniciativa social e sen ánimo de lucro, que se constitúe en 1.963. Organización que traballa pola mellora das condicións de vida das persoas con discapacidade intelectual e a das súas familias

Foi declarada de utilidade pública o 10 de febreiro de 1.967.

O 23 de marzo de 2.007 ASPANAEX recibiu o premio de Viguesa Distinguida, galardón que outorga o Concello de Vigo.

O **CENTRO XUVENIL ABERTAL** pretendemos ser un lugar de encontro e participación para mozos/as no tempo libre, unha oferta que construíamos entre todos e todas, un lugar acolledor no que gozar do noso tempo de lecer, unha invitación a implicarse e comprometerse en grupo, a ser protagonistas do noso lecer, un proxecto compartido. Como asociación xuvenil nacemos en Vigo no ano 1979, dentro do movemento xuvenil salesiano e enmarcados na Parroquia de María Auxiliadora de Vigo.

FORMACIÓN PARA PERSOAS ADULTAS

OBXECTIVOS:

- FACILITAR INFORMACIÓN
- AXUDAR A COMPRENDER RISCOS VIAIS E NORMATIVA
- APOIAR O LABOR EDUCATIVO DOS MENORES AO SEU CARGO

CONCELLERÍA DE POLÍTICA DE BENESTAR

CONCELLO DE VIGO

CONCELLERÍA DE PARTICIPACIÓN CIDADÁ E VOLUNTARIADO

CONCELLO DE VIGO

EDUCACIÓN VIARIA CHEGOU A

- 7 CENTROS DE SAÚDE
862 ASISTENTES
COLABORA: SERGAS
- 1 CENTRO DE EDUCACIÓN PARA ADULTOS
50 ASISTENTES
EN COLABORACIÓN COA: DXT
- 9 ASOCIACIÓN VECINAIS
- 1 CENTRO CÍVICO
264 ASISTENTES

COLABORAN: CONCELLERÍAS DE POLÍTICA E BENESTAR E PARTICIPACIÓN CIDADÁ E VOLUNTARIADO

FORMACIÓN EN CENTROS DE SAÚDE

A utilización correcta dos Sistemas de Retención e a conducción responsable son dous dos aspectos principais necesarios para protexer aos nenos e nenas nos desprazamentos en vehículos.

A taxa de mortalidade infantil no noso país en menores de 14 anos causadas por accidentes de tráfico alcanza o 48%.

Desde a Policía Local, o Equipo de Educación Viaría contribúe á mellora desta trágica estatística. Deste xeito, ofrecemos información ás futuras nais e pais sobre os distintos dispositivos nun momento clave das súas vidas, durante o embarazo. Integradas dentro das clases maternais e en colaboración coas matronas do SERGAS (Servizo Galego de Saúde), explícanse os pormenores de cada un dos sistemas e que medidas de seguridade son as máis adecuadas para protexer de forma efectiva aos seus pequenos.

Nunha escala de 1 á 5, o 97% dos asistentes consideran satisfeitas as súas expectativas do curso nun nivel de 4 e 5

Outros aspectos, como a influencia da velocidade nos accidentes ou os sistemas de seguridade pasivos dos vehículos tamén son tratados durante a sesión informativa.

Esta actividade, que se celebra durante todo o ano, complementábase con campañas de inspección do uso de SRI na contorna das Escolas Infantís de Vigo.

FORMACIÓN EN ASOCIACIÓN VECINAIS E CENTROS CÍVICOS

O colectivo de maior idade ao que ofrecemos as nosas actividades son as persoas que integran as distintas

asociacións e centros cívicos. A media de idade dos asistentes supera os 40 anos.

O tecido social que conforman estas dúas institucións é un territorio especialmente importante desde o punto de vista da seguridade viaria.

Partindo da experiencia vital dos asistentes trátanse diversos aspectos relacionados co tráfico e co uso das vías, sempre desde dous enfoques. Primeiro, desde o punto de vista da seguridade e prevención persoal, para

axudar a estas persoas a mellorar a súa calidade de vida. En segundo lugar, como formadores de formadores. Os asistentes a esta actividade, contan cun rol educativo privilexiado, xa que a maior parte teñen fillos e fillas adultos e doutra banda, hoxe en día son unha figura elemental no coidado dos nenos e nenas pequenos, tarefa que non poden realizar moitos pais por razóns laborais.

“A nosa habilidade para aprender o que necesitamos mañá é máis importante que o que sabemos hoxe”

George Siemens

EDUCACIÓN PARA ADULTOS (EPA)

Anualmente, en colaboración coa coordinadora de Educación Viaria da Dirección Xeral de Tráfico de Pontevedra, o Equipo de Educación Viaria realiza unha sesión formativa no centro EPA Berbés. Logo de analizar as características, necesidades e expectativas dos alumnos, elabórase o contido da sesión. A media de idades dos asistentes sitúase entre os 18 e os 40 anos.

PRESENTACIÓN DISCAMINO 2012

O 24 de maio de 2012, presentouse o Proxecto Discamino 2012, co que colaborou o Concello de Vigo e a Policía Local.

Durante a sesión informativa celebrada na AVV do Calvario, o Concelleiro de Seguridade Carlos López Font, acompañado do Intendente da Policía Local Alberto Carballo e o Inspector Fco. Javier Pitillas, presentaron a Gerardo, mozo xordo-cego que realizou o Camiño de Santiago francés con finalidades solidarias durante o mes de xullo.

OUTRAS ACTUACIÓNS E COLABORACIÓNS

Ademais das actividades educativas planificadas dentro do programa de Educación Viaria, o Equipo prestou a súa colaboración en actividades educativas relacionadas coa seguridade viaria organizadas por outras institucións e desenvolveu outras actuacións preventivas e/ou de lecer dirixidas ao público xeral.

“TU SEGURIDAD ES NUESTRO COMPROMISO”

Cada ano, o Hospital Nosa Señora de Fátima atende 7.500 pacientes de accidentes de tráfico

10 INSTITUTOS
1.095 ALUMNOS

UN PROGRAMA DE SENSIBILIZACIÓN DIRIXIDO Á MOCIDADE

O Hospital A Nosa Señora de Fátima, movido polo alto índice de pacientes novos que atenden na súa Unidade Hospitalaria de Tratamento ao Lesionado de Tráfico, organizou unhas xornadas destinadas a alumnos de bacharelato para concienciar a este colectivo da importancia de prever os accidentes de tráfico e as súas consecuencias. Para facelo posible e incrementar a súa efectividade, contaron coa colaboración da Dirección Xeral de Tráfico a través da

súa coordinadora provincial de Educación Viaria e co Concello de Vigo a través do Equipo de Educación Viaria da Policía Local.

Nestas sesións trasladouse aos mozos a dimensión do problema que lles afecta, as causas dos accidentes e as medidas preventivas adecuadas e as consecuencias médicas e sociais dos accidentes. Contouse coa axuda dun piloto profesional e un mozo lesionado de tráfico.

DÍA MUNDIAL EN RECORDO DAS VÍTIMAS DE ACCIDENTES DE TRÁFICO

UN PROXECTO DE PARTICIPACIÓN SOCIAL

Coorganizado coa ONG STOP Accidentes, o Equipo de Educación Viaria estudou, planificou e levou á práctica diversas actividades para dar a coñecer á cidadanía de Vigo a realidade dos accidentes de tráfico. Durante a semana previa ao terceiro domingo de novembro, data na que se conmemora este día, levaron a cabo sesións de concienciación en varios institutos, un simulacro de intervención dos servizos de urxencias en

accidente de circulación, un concurso de relatos sobre a temática, unha marcha polo cambio social en relación coa seguridade viaria ("Metamorphose"), unha marcha motorista, unha marcha ciclista e unha concentración na praza do Rei, na que estiveron presentes diversas Autoridades da cidade. A súa posta en marcha foi posible grazas á colaboración de diferentes entidades e institucións.

INSPECCIÓN DE TRANSPORTE ESCOLAR

13 CENTROS ESCOLARES
16 EMPRESAS INSPECCIONADAS

Á ESCOLA TAMÉN SEGUROS

Durante o mes de setembro de 2011, a comezos do curso escolar, levouse a cabo a inspección dos vehículos destinados ao transporte escolar.

Procedeuse á comprobación da documentación dos condutores e condutoras, así como do vehículo.

A intervención realizouse en dúas fases. Unha primeira fase na que os membros do Equipo

de Educación Viaria desprazáronse ás escolas e, á chegada dos autobuses, observaron as posibles anomalías que presentaban. E unha segunda fase, na que os membros da UMIR (Unidade Ambiental de Intervención Rural) inspeccionaron e sancionaron, no seu caso, as anomalías detectadas na primeira revisión, de non ser estas emendadas.

En total foron detectadas 9

anomalías, principalmente relacionadas cos martelos de seguridade, a comprobación de seguros de viaxeiros e vehículo e documentación de condutores.

Unha condutora co permiso caducado e un autocar coa tarxeta de transporte tamén caducada, foron as infraccións detectadas máis relevantes

FEIRA VIGOLANDIA

MÁIS DE 5.000 PARTICIPANTES

Tradicionalmente, durante a última semana de decembro celébrase a feira Vigolandia nas instalacións do Recinto Feiral de Cotogrande (IFEVI) na que participa Educación Viaria. Nesta feira contamos con tres circuítos viarios, un de triciclos para os máis pequenos; outro de bicicletas e un último circuíto especial para karts, nos que poden participar os nenos e nenas maiores.

CAMPAMENTOS DE VERÁN EN INGLÉS

EN COLABORACIÓN CON

- BABEL SPEAKERS
- C.CÍVICO DE SAIÁNS

No mes de xullo, o Equipo de Educación Viaria tivo a oportunidade de achegarse á docencia en lingua inglesa. A academia Babel Speakers, solicitou á Xefatura de Policía Local os nosos servizos para participar nun campamento de verán para nenos e nenas entre 7 e 14 anos. Ademais da tradución dos recursos informáticos empregados en 5º curso de

primaria, ideáronse varios xogos para aprender seguridade viaria de forma lúdica e en exteriores.

Igualmente, o Centro Cívico de Saiáns no que se desenvolve un campamento de verán integramente en inglés, solicitou a nosa colaboración.

Unha vez analizado o desenvolvemento de ambas as actividades, decidiuse ofertar a varios colexios plurilingües a nosa actividade de Educación Viaria en Inglés para os cursos de 5º de Educación Primaria. Realizarase en dúas fases. Sete centros no curso 2012/2013 e os restantes no curso 2013/2014.

MELLORA CONTINUA

CURSO DE FORMADOR DE FORMADORES CON PNL (PROGRAMACIÓN NEUROLINGÜÍSTICA)

Manterse actualizado é unha esixencia que todo educador debe ter en conta. A capacidade de poder influír na vida dos demais é un elemento que debe xestionarse de forma responsable e para iso é necesario contar coa formación adecuada.

Con este fin, os formadores do Equipo de Educación Viaria xestionaron a realización dun curso de formador de formadores con PNL no mes de xuño coa empresa Coaching Galicia. PNL facilita unha técnica de xestión da comunicación que mellora de forma eficiente as relacións sociais que se xeran nun proceso formativo e a emisión dunha mensaxe eficaz. Este proceso favorece a reflexión interna dos alumnos como consecuencia da interacción co educador e co resto de alumnos. Esta ferramenta implica tamén un cambio nos

recursos informáticos utilizados, xa sexan audiovisuais ou presentacións informáticas, axustando a súa estrutura e contidos á meta que se quere alcanzar ao finalizar o proceso de formación e ás características do colectivo participante. A flexibilidade é un punto chave en todo o procedemento, xa que “hai un mundo real aí fóra” e “o mapa non é o territorio”, a nosa realidade non é a realidade en si, tan só é unha representación que nós temos na nosa mente sobre a realidade, un xeito de vela e entendela, e cada un ten a súa propia interpretación.

“Todos nós temos, ou podemos crear, os recursos internos que necesitamos para alcanzar as nosas metas. Vostede estará máis preto de conseguir o éxito se actúa coma se isto fose verdade, que se cre o contrario”

Joseph O'Connor

EQUIPO EDUCACIÓN VIARIA

POLICÍA LOCAL DE VIGO

Paseo de Granada s/n

36202 VIGO (PONTEVEDRA)

Telf. 986 810 314

FAX 986 229 137

Email pleduracionvial@vigo.org

Web http://hoxe.vigo.org/movemonos/policia_edu.php?lang=gal

www.facebook.com/pleduracionvialvigo

<https://twitter.com/EduVialVigo>

“Non podemos cambiar ao outro. Inspirar, motivar, ilustrar... é o camiño para o cambio cultural”

Alex Rovira